

WSTĘP

Litania do Serca Pana Jezusa jest jedną z wielu praktyk pobożnych, dzięki której można kontemplować miłość Jezusa i Jego niepojęte bogactwa oraz odwieczny plan zbawienia, i starać się dzięki temu ogarniać ludzkim umysłem i poznać czym jest szerokość, długość, wysokość i głębokość miłości Bożej przewyższającej wszelką wiedzę (por. Ef 3,14-19).

Czciciele Serca Jezusowego, odmawiając tę litanię, mają zawsze przed oczami jej głęboką treść teologiczną. Do każdego wezwania dodaje się błagalne: *zmiłuj się nad nami*, będące wołaniem o miłosierdzie i potrzebne łaski, tak dla poszczególnych osób, jak i całego Kościoła.

Litania do Serca Jezusowego składa się obecnie z 33 wezwań na cześć 33 lat ziemskiego życia Jezusa Chrystusa. Układ jej wezwań jest logicznie zestawiony. Można wyróżnić trzy grupy wezwań: pierwsza grupa dotyczy stosunku Jezusa do Ojca i Ducha Świętego: ukazane jest Serce Jezusa w relacji do całej Trójcy Przenajświętszej (1-7); druga dotyczy przymiotów Serca Jezusowego (8-16); trzecia grupa kładzie akcent na stosunek Bożego Serca do ludzi (17-33).

Wezwania litanii mają głębokie odniesienie do Pisma Świętego. Większość z nich jest prawie dosłownym cytowaniem Biblii, a inne biorą z niej natchnienie. Każde z nich zostało poprzedzone zwrotem *Serce Jezusa*: wypowiadając te dwa słowa mamy na myśli samego Chrystusa, który kocha nas swoim Sercem.

Modlitwa końcowa po litanii swoją treścią odpowiada okolicznościom historycznym, w jakich została pierwszy raz publicznie odmówiona. Mieszkańcy Marsylii, dotknięci zarazą, błagają, by Bóg dał się przebłagać przez hołdy i zadośćuczynienia składane w imię Serca Jezusowego. Miało to miejsce w 1720 r. Biskup tego miasta, oprócz pomocy charytatywnej, z jaką spieszył osobom dotkniętym zarazą, starał się także pomóc duchowo swoim wiernym przez modlitwy błagalne i pokutę. Specjalnym dekretem zarządził uroczyste poświęcenie swej diecezji Sercu Jezusa i wieczysty obchód święta ku Jego czci. Akt poświęcenia odmówiono 1 listopada tegoż roku w czasie uroczystej ceremonii przebłagalnej. Od tej chwili epidemia poczęła szybko ustępować. Biskup zarządził też dodatkowe procesje pokutne i nakazał w 1721 roku odprawianie uroczystej nowenny do Najświętszego Serca Jezusowego. Odmawiano ten akt codziennie i wzywano ratunku u Pana Jezusa przez adorację wieczystą i litanię.

Autorką i przekazicielką litanii była s. Anna Magdalena Remusat. Ułożyła ona 27 wezwań (12 zaczerpnęła od o. Jana Croiset SJ, który już w 1691 roku w ten sposób czcił Serce Pana Jezusa), kolejnych 6 dodała Kongregacja rzymska w chwili zatwierdzenia.

Tekst litani do publicznego odmawiania został zatwierdzony 2 kwietnia 1889 r. przez papieża Leona XIII. Zanim dekret rzymskiej Kongregacji ds. Kultu Bożego, wydany dopiero w 1899 roku, rozciągnął ją na cały Kościół, prawie przez 150 lat litania była odmawiana w diecezjach: Marsylia, Autun i Annecy. Odmawiano ją również w klasztorach Wizytek i Jezuitów.

Papież Leon XIII dołączył do litanii „Akt poświęcenia rodzaju ludzkiego Najświętszemu Sercu Jezusowemu”, a Pius XI dodał do niej „Akt wynagrodzenia Sercu Jezusowemu”. Są one odmawiane w każdy pierwszy piątek miesiąca i w Uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego.

W czasie nabożeństw czerwcowych po odmówionej lub odśpiewanej litanii dodajemy antyfonę: *Do Serca Twojego uciekamy się...*

Serce Jezusa, Syna Ojca Przedwiecznego

ZMIŁUJ
SIĘ
NAD
NAMI

Kościół znajduje w Sercu Chrystusa przystęp do Boga, który jest Przenajświętszą Trójcą. Do Ojca, Syna i Ducha Świętego. Ten Bóg Jedyny – i zarazem Trójjedyny – jest niewysłowioną Tajemnicą wiary. Zaprawdę „zamieszkuje światłość niedostępną” (1Tm 6,16). A zarazem ten nieogarniony Bóg pozwolił się ogarnąć Sercu Człowieka, któremu na imię Jezus z Nazaretu: Jezus Chrystus. Zaś poprzez Serce Syna Bóg Ojciec przybliżył się również do serc naszych i przychodzi do nich. Przecież każdy z nas jest ochrzczony „w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.

Każdy z nas jest od początku zanurzony w Trójjedynym Bogu: w Bogu Żywym, w Bogu Ożywiającym. Tego Boga wyznajemy wraz z Ojcem i Synem – jako Ducha Świętego, który „daje Życie”.

(...) Bóg, który „daje Życie”, który „udziela się człowiekowi”, doprowadził do szczytu dzieło swej zbawczej ekonomii, stając się Człowiekiem. To właśnie w dziewiczym poczęciu i w narodzeniu z Maryi ma swój początek Jego ludzkie Serce: „w łonie Matki-Dziewicy przez Ducha Świętego utworzonym”. To Serce pragniemy w sposób szczególny otaczać czcią w ciągu miesiąca czerwca. To Serce (...) pragniemy uczynić szczególnym powiernikiem naszych biednych, ludzkich serc – serc na różne sposoby doświadczonych, na różne sposoby obciążonych. A zarazem: serc ufających mocy samego Boga, zbawczej mocy Przenajświętszej Trójcy.

Maryjo, Matko dziewicza, która najlepiej znasz Boskie Serce Twojego Syna, zjednocz się z nami w dzisiejszym uwielbieniu Przenajświętszej Trójcy i zarazem w pokornej modlitwie za Kościół i świat! Ty sama racz przewodniczyć tej naszej modlitwie!

Serce Jezusa, w łonie Matki Dziewicy przez Ducha Świętego utworzone

ZMIŁUJ
SIĘ
NAD
NAMI

KJedno z najgłębszych wezwań tej litanii brzmi tak: „Serce Jezusa, w łonie Matki Dziewicy przez Ducha Świętego utworzone, zmiłuj się nad nami”. Znajdujemy tu echo centralnego artykułu Credo, w którym wyznajemy wiarę w „Jezusa Chrystusa, jedynego Syna Bożego”, który „zstąpił z nieba i za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy, i stał się człowiekiem”. Tak więc święte człowieczeństwo Chrystusa jest dziełem Ducha Bożego i Dziewicy z Nazaretu.

Jest dziełem Ducha Świętego. Wyraźnie potwierdza to Ewangelista Mateusz, przytaczając słowa anioła skierowane do Józefa: „z Ducha Świętego jest to, co się z Niej (Maryi) poczęło” (Mt 1,20), oraz Ewangelista Łukasz, kiedy zapisuje słowa wypowiedziane w chwili zwiastowania przez Gabriela: „Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię” (Łk 1,35). Duch Święty ukształtował święte człowieczeństwo Chrystusa:

Jego ciało i Jego duszę, inteligencję, wolę i zdolność kochania. Od Ducha Świętego pochodzi wypełniająca Go mądrość, która zdumiewała uczonych w Prawie i sąsiadów; miłość, która przyjmuje grzeszników i im przebacza; miłosierdzie, które pochyla się nad nędzą człowieka; czułość, z jaką błogosławił i obejmował dzieci; zrozumienie, które uśmierza ból cierpiących. To Duch Święty kierował krokami Jezusa, wspierał Go w doświadczeniach, a przede wszystkim prowadził Go ku Jerozolimie, gdzie złożył ofiarę Nowego Przymierza, dzięki której zapłonął ogień przyniesiony przez Niego na ziemię (por. Łk 12,49).

Z drugiej strony, człowieczeństwo Chrystusa jest także dziełem Najświętszej Dziewicy. Duch Święty ukształtował Serce Jezusa w łonie Maryi, która czynnie współpracowała z Nim jako matka i wychowawczyni: – jako matka świadomie i w sposób wolny całkowicie zaakceptowała zbawczy plan Ojca, z drzeniem i w pełnym uwielbieniu milczeniu postępowała za tajemnicą życia, które się w Niej poczęło i rozwijało; – jako wychowawczyni kształtowała serce swojego Syna, wprowadzając Go – wraz z Józefem – w tradycje Ludu Wybranego, ucząc Go miłości do Bożego Prawa, przekazując Mu duchowość „ubogich Pana”. Ona pomagała Mu rozwijać inteligencję; Ona wywarła zbawienny wpływ na kształtowanie się Jego temperamentu. Wiedza o tym, że Dziecko Ją przewyższa, jest bowiem „synem Najwyższego” (por. Łk 1,32), bynajmniej nie umniejszała troski o Jego ludzką formację (por. Łk 2,51). Możemy z całą pewnością stwierdzić: w Sercu Chrystusa jaśniej wspaniałe dzieło Ducha Świętego; jednak lśni w nim także blask Serca Jego Matki. Oby serca wszystkich chrześcijan upodobniły się do Serca Chrystusa: oby podatne na działanie Ducha Świętego, były wrażliwe na głos Matki.

**Serce Jezusa,
ze słowem Bożym
istotowo zjednoczone**

W

Wezwanie „Serce Jezusa” przywodzi na myśl człowieczeństwo Chrystusa i podkreśla bogactwo uczuć: współczucie chorym, umiłowanie ubogich, miłosierdzie wobec grzeszników, czułą miłość do dzieci, odwagę w demaskowaniu hipokryzji, pychy i przemocy, łagodność wobec przeciwników, gorliwość w szerzeniu chwały Ojca i radość z Jego tajemniczych i opatrnościowych planów łaski. W związku z wydarzeniami Męki wezwanie „Serce Jezusa” przypomina o smutku Chrystusa po zdradzie Judasza, o udręce samotności, o niepokoju w obliczu śmierci i o synowskim zdaniu się na wolę Ojca. Wezwanie to mówi przede wszystkim o miłości, która nieustająco wytryska z Jego duszy: nieskończonej miłości do Ojca i bezgranicznej miłości do człowieka.

To Serce, tak w kategoriach ludzkich bogate, jest „zjednoczone – jak przypomina wezwanie z litanii – ze Słowem Bożym”. Jezus jest wcielonym Słowem Bożym: w Nim jedyna Osoba – przedwieczna Osoba Słowa – istnieje w dwóch naturach: boskiej i ludzkiej. Jezus jest jeden w niepodzielnej rzeczywistości swojego bytu: doskonały w bóstwie, a zarazem doskonały w człowieczeństwie; w tym, co odnosi się do natury boskiej, równy Ojcu, w tym, co odnosi się do natury ludzkiej, równy nam: prawdziwy Syn Boży i prawdziwy Syn człowieczy. Tak więc Serce Jezusa od chwili wcielenia było i zawsze będzie złączone z osobą Słowa Bożego. Ze względu na zjednoczenie Serca Jezusa z osobą Słowa Bożego możemy powiedzieć: w Jezusie Bóg kocha na sposób ludzki, na sposób ludzki cierpi i się raduje. I na odwrót – w Jezusie ludzka miłość, ludzkie cierpienie i ludzka godność nabierają wielkości i mocy Boskiej.

(...) Najświętsza Dziewica żyła dzień po dniu przepiętna wiarą u boku swojego Syna Jezusa: wiedziała, że Jego ciało zostało wzięte z Jej dziewiczego ciała, równocześnie jednak odczuwała, że Jej Syn we wszystkim Ją przerasta jako Ten, który jest „Synem Najwyższego” (Łk 1,32), którego Serce „zjednoczone jest z Osobą Słowa”. Dlatego kochając Go jako Syna, wielbiła Go zarazem jako swojego Pana i Boga. Obyśmy mogli i my za Jej przyczyną kochać i wielbić Chrystusa, Boga i Człowieka, ponad wszystko, „całym sercem, całą duszą i całym umysłem” (por. Mt 22,37). W ten sposób, naśladowując Jej przykład, staniemy się przedmiotem boskiego i ludzkiego umiłowania Serca Jej Syna.

ZMIŁUJ
SIĘ
NAD
NAMI

Serce Jezusa, przybytku Najwyższego

ZMIŁUJ
SIĘ
NAD
NAMI

Serce Człowieka podobne do tyłu, tyłu ludzkich serc, a równocześnie Serce Boga-Syna. Jeżeli więc prawdą jest, iż każdy człowiek w jakiś sposób „mieszka” w swoim sercu, to w Sercu Człowieka z Nazaretu, Jezusa Chrystusa, mieszka Bóg. Jest ono „świątynią Boga”, będąc Sercem tego Człowieka.

Bóg-Syn jest zjednoczony z Ojcem jako Słowo Przedwieczne: „Bóg z Boga, Światłość ze Światłości, zrodzony, a nie stworzony”. Syn zjednoczony z Ojcem w Duchu Świętym, który jest „tchnieniem” Ojca i Syna, który jest w Boskiej Trójcy Osobą-Miłością. Serce Człowieka, Jezusa Chrystusa, jest więc w znaczeniu trynitarnym „świątynią Boga”: jest to świątynia wewnętrzna Syna, który zjednoczony jest z Ojcem w Duchu Świętym poprzez jedność Bóstwa. Jakże niezgłębiona pozostaje tajemnica tego Serca, które jest „świątynią Boga” oraz „przybytkiem Najwyższego”!

Równocześnie jest to prawdziwy „przybytek Boga z ludźmi” (Ap 21,3), bo Serce Jezusa ogarnia w swej wewnętrznej świątyni wszystkich ludzi. Wszyscy tam mieszkają, ogarnięci odwieczną miłością. Do wszystkich można skierować – w Sercu Jezusa – słowa Proroka: „miłością odwieczną umiłowalem cię i dlatego przyciągnąłem...” (Jr 31,3).

Niech to przyciąganie odwiecznej miłości, która jest w Boskim Sercu Jezusa (...) udzieli się [wszystkim], zwłaszcza młodym (...). [Niech nasze] serca – na podobieństwo Chrystusa – staną się także „świątynią Boga i przybytkiem Najwyższego” (...).

Poprzez Niepokalane Serce Maryi trwajmy w Przymierzu z Sercem Jezusa, które jest najwspanialszą „świątynią Boga” oraz najdoskonalszym „przybytkiem Najwyższego”.

Serce Jezusa, domie Boży i bramo niebios

ZMIŁUJ
SIĘ
NAD
NAMI

Poprzez Niepokalane Serce Maryi pragniemy zwrócić się do Boskiego Serca Jej Syna: do Serca Jezusa, nieskończonego Majestatu! Oto nieskończony majestat Boga ukryty w ludzkim Sercu Syna Maryi. To Serce jest naszym Przymierzem. To Serce jest największą bliskością Boga względem ludzkich serc i ludzkich dziejów. To Serce jest przedziwną „Kondescendencją” Boga: Serce ludzkie, które bije Życiem Bożym – Życie Boże, które bije w sercu ludzkim.

W Przenajświętszej Eucharystii odkrywamy „zmysłem wiary” to samo Serce – Serce nieskończonego Majestatu, które bije nadal ludzką miłością Chrystusa, Boga-Człowieka. Jakże głęboko odczuwa tę miłość [Kościół]; jakże pragnie, aby wszyscy chrześcijanie, od najmłodszych lat, przybliżali się do Eucharystii, do Komunii świętej: by jednoczyli się z tym Sercem, które zarazem jest dla każdego człowieka „domem Bożym i bramą niebios”. Domem: oto poprzez Komunię eucharystyczną Serce Jezusa rozprzestrzenia swoje mieszkanie do każdego z serc ludzkich. Bramą: oto w każdym z tych ludzkich serc otwiera perspektywę wiecznego zjednoczenia z Trójcą Przenajświętszą.

Bogarodzico! (...) Przybliź nam to Boże Serce, Serce nieskończonego Majestatu, dom Boży i bramę niebios; to Serce, które wraz ze zwiastowaniem anielskim zaczęło bić przy Twoim Sercu: dziewiczym i macierzyńskim.

Serce Jezusa, gorejące ognisko miłości

ZMIŁUJ
SIĘ
NAD
NAMI

Pragniemy wraz z Bogarodnicą zwrócić nasze serca w stronę Serca Jej Boskiego Syna. Przemawiają do nas głęboko wezwania tej wspaniałej litanii, którą odmawiamy lub śpiewamy szczególnie w miesiącu czerwcu. Niech Matka pomaga nam lepiej pojąć tajemnice Serca swojego Syna.

„Ognisko miłości”. Ognisko płonie. Płonąc, spala tę swoją substancję, na którą składa się drzewo lub inny materiał łatwopalny. Serce Jezusa – ludzkie Serce Jezusa – spala się w tej miłości, jaka je przepelnia. Jest to miłość do Ojca Przedwiecznego oraz miłość do ludzi: przybranych braci i sióstr. Ognisko, spalając się, stopniowo wygasa. Serce Jezusa jest ogniskiem niewygasającym. Jest w tym podobne do owego „krzaka gorejącego” z Księgi Wyjścia, w którym Bóg objawił się Mojżeszowi. Ów „krzak ognisty” płonął, ale nie spalał się (por. Wj 3,2). Miłość bowiem, jaka płonie w Sercu Jezusa, jest nade wszystko Duchem Świętym, w którym Bóg-Syn jednoczy się odwiecznie z Ojcem. Serce Jezusa, ludzkie Serce Boga-Człowieka, ogarnione jest „żywym płomieniem” tej trynitarniej Miłości, która nigdy nie wygasa.

Serce Jezusa – gorejące ognisko miłości. Ognisko, płonąc, równocześnie rozświeca mroki nocy i rozgrzewa ciała zziębniętych wędrowców. Dziś pragniemy prosić Matkę Słowa Przedwiecznego, ażeby na horyzoncie życia każdej i każdego z nas nigdy nie przestało płonąć Serce Jezusa – gorejące ognisko miłości. Aby objawiało nam Miłość, która nigdy nie gaśnie i nie niszczy, która jest wieczna. Aby oświecało mroki doczesnej nocy i rozgrzewało serca (...) Dziękując za miłość, która jedna jedyna zdolna jest przetworzyć świat i życie ludzkie, zwracamy się wraz z Niepokalaną Dziewicą w momencie Zwiastowania do tego Boskiego Serca, które nie przestaje być „gorejącym ogniskiem miłości”. Jak ów „krzak ognisty”, który Mojżesz zobaczył u stóp góry Horeb.

**Serce Jezusa,
sprawiedliwości i miłości
skarbnico**

M

Modlitwa na „Anioł Pański” przypomina nam za każdym razem tę zbawczą chwilę, kiedy pod Sercem Dziewicy z Nazaretu zaczęło bić Serce Słowa: Syna Bożego. Za sprawą Ducha Świętego w Jej łonie stał się człowiekiem. W łonie Maryi począł się Człowiek – i poczęło się Serce.

To Serce jest – podobnie jak każde ludzkie serce – ośrodkiem, jest siedliskiem, w którym tętni szczególnym rytmem życie duchowe. Serce: niezastąpiony rezonans wszystkiego, czym żyje ludzki duch. Każde zaś serce ludzkie wezwane jest do tego, by tętniło rytmem sprawiedliwości i miłości. Wedle tego mierzy się prawdziwa godność człowieka.

Serce Jezusa tętni tym samym rytmem sprawiedliwości i miłości na miarę Bożą! Jest to wszakże Serce Boga-Człowieka. W Nim ma się wypełnić do końca wszelka sprawiedliwość Boga wobec człowieka, a także poniekąd człowieka wobec Boga. W ludzkim Sercu Syna Bożego zostaje ofiarowana ludzkości sprawiedliwość Boga samego.

Sprawiedliwość ta jest równocześnie darem Miłości. Poprzez Serce Jezusa wkracza ona w dzieje ludzkości jako Miłość: „Tak Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał” (J 3,16). Pragniemy oczyma Niepokalanej Dziewicy patrzeć na tę przedziwną tajemnicę: sprawiedliwość, która objawia się jako Miłość! Miłość, która wypełnia do końca wszelką miarę sprawiedliwości i przerasta ją! Prosimy: niech przez Twoje Serce, Bogarodzico, Serce Jezusa, jako „sprawiedliwości i miłości skarbnica”, stanie się dla nas wszystkich „drogą i prawdą, i życiem”.

ZMIŁUJ
SIĘ
NAD
NAMI

modlitwa

Litania
do Serca Pana Jezusa

INFO

Jan Paweł II
ROZWAŻANIA O LITANII DO NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA

na podstawie:
ks. Leszek Poleszak SCJ (oprac.), *SERCE JEZUSA W DOKUMENTACH KOŚCIOŁA*, Wydawnictwo Księży Sercanów DEHON

skróty:
Redakcja

